

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 98/41/ES o registraci osob na palubách osobních lodí provozujících dopravu do přístavů členských států Společenství nebo z nich a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/65/EU o ohlašovacích formalitách lodí příplouvajících do přístavů členských států nebo odplouvajících z nich

[COM(2016) 370 final – 2016/171(COD)]

(2017/C 034/29)

Zpravodaj: **Vladimír NOVOTNÝ**

Konzultace	Evropský parlament, 09/06/2016 Rada Evropské unie, 22/06/2016
Právní základ	čl. 100 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie [COM(2016) 370 final – 2016/171(COD)]
Odpovědná specializovaná sekce	Doprava, energetika, infrastruktura a informační společnost
Přijato ve specializované sekci	06/10/2016
Přijato na plenárním zasedání	19/10/2016
Plenární zasedání č.	520
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	205/9/15

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV je přesvědčen, že navrhovaná úprava povede ke zvýšení bezpečnosti lodní dopravy a především cestujících ve vodách EU a v případě lodních neštěstí přispěje k lepší účinnosti záchranných prací.

1.2. EHSV podporuje rozšíření registrovaných údajů o údaje o státní příslušnosti osob s tím, že v případě lodních neštěstí tyto údaje umožní rychlejší informování rodin o jejich příslušnicích z řad cestujících a odstraní nejistoty týkající se jejich osudu.

1.3. EHSV v souladu s výsledky pracovních konzultací Komise upozorňuje na problematiku malých dopravců a nezbytnosti jejich ochrany před nárůstem administrativních nároků. Návrh podle názoru výboru zaručuje, že ve vodách EU může pokračovat hospodářská soutěž za stejných podmínek pro všechny provozovatele.

1.4. EHSV oceňuje skutečnost, že je k návrhu směrnice přiložen plán jejího provádění, jenž uvádí výčet akcí, které jsou nutné k provedení zjednodušujících opatření, a vymezuje hlavní technické, právní a časové problémy spojené se zavedením nových postupů.

1.5. EHSV vítá návrh změny směrnice Rady 98/41/ES jako významný příspěvek k realizaci programu Komise pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) a programu zlepšování právního prostředí EU.

2. Úvod

2.1. Evropská komise v návaznosti na kontrolu účelnosti právních předpisů EU o bezpečnosti osobních lodí předkládá soubor návrhů, které mají zjednodušit a zefektivnit stávající regulační rámec pro bezpečnost osobních lodí v EU tak, aby se při zachování pravidel EU a zaručení jejich správného uplatňování zamezilo případnému překrývání povinností a vzniku rozporů mezi různými právními předpisy.

2.2. Cílem souboru návrhů, které zahrnují změnu směrnice 2009/45/ES o technických požadavcích pro osobní lodě, návrh směrnice nahrazující směrnici 1999/35/ES o přehledu pro osobní trajekty v pravidelné službě, a především změnu směrnice 98/45/ES o registraci osob na palubách osobních lodí, je vytvořit jasný, jednoduchý a aktuální právní rámec, který bude možné snadněji uplatňovat, sledovat a vymáhat, čímž se zvýší celková úroveň bezpečnosti v lodní dopravě.

2.3. Navrhované úpravy vycházejí z programu Komise pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) a jsou příspěvkem k realizaci programu zlepšování právního prostředí EU.

2.4. Návrh plní program Komise pro zlepšování právní úpravy tím, že zaručuje, že jsou stávající právní předpisy jednoduché a jasné, nevytváří zbytečnou zátěž a drží krok s měnícím se politickým, společenským a technologickým vývojem. Rovněž usiluje o dosažení cílů strategie námořní dopravy do roku 2018 tím, že zaručuje kvalitní služby trajektové přepravy v rámci liniové osobní dopravy v EU.

3. Dokument Komise

3.1. Směrnice Rady 98/41/ES stanoví počítání a registraci všech cestujících a členů posádky na palubách osobních lodí, které provozují dopravu do přístavů v EU a z těchto přístavů vyplouvají. Podle stávajících požadavků musí být tyto informace uloženy v informačním systému společnosti a musí být – kdykoliv – pohotově dostupné, aby mohly být předány příslušnému bezpečnostnímu orgánu, který je za pátrání a záchranu zodpovědný. Zaznamenané údaje ne vždy obsahují informace o státní příslušnosti (tedy kromě jména, věku a pohlaví), a je tudíž obtížnější poskytovat pomoc případným obětem a jejich příbuzným.

3.2. Provozovatelé, kteří tyto údaje již předávají do vnitrostátního jednotného portálu, proto musí informace poskytovat dvojmo. Dosavadní právní úprava opomíjí vývoj takových systémů, jako jsou SafeSeaNet a vnitrostátní jednotný portál, a vyžaduje, aby příslušný vnitrostátní orgán při mimořádné události zkontaktoval lodní společnost. Tento přístup je zcela v souladu s programem REFIT Komise a jeho cílem je využít potenciál digitalizace zaznamenávání, předávání údajů, přístupu k údajům a jejich ochrany.

3.3. Účinná pátrací a záchranná operace vyžaduje okamžitý přístup k přesným údajům o osobách na palubě. To dosavadní znění směrnice v požadované míře nezaručuje. Proto Komise navrhuje aktualizovat, objasnit a zjednodušit stávající požadavky na počítání a registraci cestujících a členů posádky na osobních lodích, a tak zvýšit úroveň bezpečnosti, kterou tyto požadavky zajišťují.

3.4. Požadavek návrhu, aby byly informace o osobách na palubě zaznamenávány ve stávajícím elektronickém systému (který při mimořádné události umožňuje příslušnému orgánu okamžitý přístup k údajům), představuje krok vpřed oproti stávající úrovni bezpečnosti, aniž by tím provozovatelům nebo příslušným správním orgánům vznikly větší náklady.

3.5. Evropská komise navrhuje odstranit dvojí požadavky na hlášení cestujících a sladit stávající ohlašovací požadavky pro všechny provozovatele, pokud jde o zaznamenávání informací o počtu osob na palubě ve stávajícím elektronickém systému, který při mimořádné události nebo nehodě umožní okamžitý přenos údajů příslušnému orgánu namísto jejich získávání ze systému společnosti, a to před vyplutím z přístavu určení v EU nebo příplutím do něj a zaznamenávání – u každé plavby delší než 20 námořních mil – požadovaných informací o posádce a cestujících ve stejném systému, jaký je uveden výše, namísto systému společnosti, a to před vyplutím z přístavu určení v EU nebo příplutím do něj.

3.6. Dále navrhuje zabránit překrývání a u každé plavby delší než 20 námořních mil vyžaduje, aby byla zaregistrována státní příslušnost cestujících a aby byla sdělena příslušnému orgánu, a to pomocí stejných prostředků a kritérií, jaké se použijí pro záznam a předání již získaných údajů o jméně, věku atd., objasnit definice požadavků na registraci cestujících ve směrnici 98/41/ES, např. délku plavby, odstranit ze směrnice 98/41/ES požadavek týkající se schvalování systémů registrace cestujících a zefektivnit mechanismus hlášení výjimek/rovnocenných požadavků podle směrnice 2009/45/ES a směrnice 98/41/ES. Návrh dále zpřesňuje odpovídající definice a požadavky směrnice 98/41/ES.

3.7. Návrh zaručuje, že ve vodách EU může pokračovat hospodářská soutěž za stejných podmínek pro všechny provozovatele.

4. Obecné připomínky

4.1. EHSV vítá návrh změny směrnice Rady 98/41/ES jako významný příspěvek k realizaci programu Komise pro účelnost a účinnost právních předpisů (REFIT) a programu zlepšování právního prostředí EU.

4.2. Navrhované změny ohlašování s využitím moderních prostředků elektronické komunikace Výbor považuje za správné a vedoucí ke zvýšení účelnosti a efektivnosti systému registrace a ohlašování osob na palubách osobních lodí.

4.3. EHSV je přesvědčen, že navrhovaná úprava povede ke zvýšení bezpečnosti lodní dopravy ve vodách EU a v případě lodních neštěstí přispěje k lepší účinnosti záchranných prací.

4.4. Rozšíření registrovaných údajů o údaje o státní příslušnosti osob EHSV podporuje s tím, že v případě lodních neštěstí tyto údaje umožní rychlejší informování rodin o jejich příslušnících z řad cestujících a odstraní nejistoty týkající se jejich osudu.

4.5. EHSV oceňuje přístup Evropské komise, která v průběhu příprav návrhu změny směrnice provedla cílené konzultace s odbornou veřejností ze strany dopravců a také zástupců cestující veřejnosti. Výsledky těchto konzultací jsou shrnuty a vyhodnoceny v pracovním dokumentu Komise, který je přílohou návrhu změny směrnice Rady 98/41/ES. Závěry těchto konzultací jsou zapracovány v návrhu směrnice.

4.6. EHSV považuje za nezbytné posílit ochranu osobních dat podléhajících registraci a směrnici 98/41/ES zásadně modernizovat v souladu s právním vývojem v oblasti ochrany osobních dat, zejména nařízením (EU) 2016/679.

5. Konkrétní připomínky

5.1. EHSV se ve shodě s Evropskou komisí domnívá, že ochrana osobních údajů musí být vyvážena s požadavky na omezenou dostupnost takovýchto údajů, jež mají být na žádost poskytnuty příslušným vnitrostátním orgánům (mechanismem výměny při mimořádných událostech nebo po nehodě je systém SafeSeaNet definovaný ve směrnici 2002/59/ES). Stejně jako vnitrostátní jednotný portál vychází i systém SafeSeaNet z právních předpisů EU o ochraně údajů a vymezuje jasně definovaná práva na bezpečnost data přístup k nim. EHSV doporučuje v návrhu směrnice podrobněji specifikovat dobu uchovávání údajů.

5.2. Navrhovaný přenos do vnitrostátního jednotného portálu musí dle názoru EHSV důsledně zajistit, že jsou splněny požadavky na důvěrnost (definované v článku 8 směrnice 2010/65/EU), a že přenos dat vyhovuje právním předpisům EU o ochraně osobních údajů.

5.3. EHSV v souladu s výsledky pracovních konzultací Komise upozorňuje na problematiku malých dopravců a nezbytnosti jejich ochrany před nárůstem administrativních nároků. Z tohoto důvodu EHSV podporuje návrh Komise, který má umožnit malým dopravcům plnit registrační povinnosti prostřednictvím internetového spojení jako levnější a flexibilnější alternativy, nebo zvolit, zda předají údaje o počtu osob na palubě prostřednictvím automatického informačního systému, což je námořní vysílací systém, který přenáší signály s velmi vysokou rádiovou frekvencí. Díky tomu by mohlo místní pátrací a záchranné středisko kdykoli snadno získat údaje o počtu osob na palubě bez ohledu na dostupnost kontaktní osoby.

5.4. EHSV oceňuje skutečnost, že je k návrhu směrnice přiložen plán jejího provádění, jenž uvádí výčet akcí, které jsou nutné k provedení zjednodušujících opatření, a vymezuje hlavní technické, právní a časové problémy spojené se zavedením nových postupů.

V Bruselu dne 19. října 2016.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS
